

Štajerc" izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje. Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krone, za pol in četrt leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računi naročnino z ozirom na visokost poštine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne štev. seprodajajo po 6 v. Uredništvo in upravnost se nahajata v Ptiju, gledališko poslopje štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak terek zvečer. Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 64, za $\frac{1}{2}$ strani K 32, za $\frac{1}{4}$ strani K 16, za $\frac{1}{8}$ strani K 8, za $\frac{1}{16}$ strani K 4, za $\frac{1}{32}$ strani K 2, za $\frac{1}{64}$ strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Stev. 14.

V Ptiju v nedeljo dne 3. aprila 1910.

XI. letnik.

Kdo je krv?

Kmetje na spodnjem Štajerskem! Kdo je krv, da se je ustavila regulacija Drave, da se je v zelo deželi $8\frac{1}{2}$ milijonev kron, da se je vrglo stotero delavcev na cesto, da se je kmetom napravilo za milijone kron škode?

Prvaški poslanci so krivi, ker so s svojo obstrukcijo razbili deželnini zbor!

Kdo je krv, da se ni ničesar storilo glede velevažnih železnic (n. p. Sv. Lenart-Ptuj-Rogatec-Brežice ali Ormož-Ljutomer itd.)?

Prvaški poslanci so krivi, ker niso pustili deželnini zbor delati!

Kdo je krv, da kmeti ne dobijo več brezobrestnih posojil za prenovljenje vinoigradov?

Prvaški poslanci so krivi. Oni niso pustili o temu v deželnini zboru sklepati!

Kdo je krv, da se je vam nesrečnim kmetom, ki vam je toča ali suša vse v zela, **vsako podporo odjedlo?** Kdo je krv, da ne dobite nič, čeprav ste podpore krvavo potrebeni?

Prvaški poslanci so krivi, kajti oni so naše ško komando preprečili, da bi vam deželnini zbor to podporo dovolil!

Kmetje! Obrnite vašim škodljivcem hrbet!

Nemška šola v Hrastniku.

G. nadučitelj Anton Schuen objavil je v "Grazer Tagblattu" zanimivi članek, kateremu posnemamo sledeče točke: Sprejem dela nemške šole v javno upravo, s katerim se je tudi postavno potrebo nemške šole za Hrastnik priznalo, kliče zgodovino ustanovitve te šole zopet v spomin. Kako malo jih je, ki vedo kaj več o našem kraju, ki znajo ceniti industrijski pomen Hrastnika. Kdor stopi v dolgo hrastniško dolino, misli skoraj, da je v angleškem industrijskem kraju. Vsako kamenje, vsak zid, vsak dimnik spominja tukaj na neumorno delo. Tukaj se ne vživa; zato je tudi le malo hiš v praznični obleki. Le natura cveti v lepoti in lepšava deželo. Tisoči pridnih rok se giblje tukaj v treh velikih podjetjih. V rudniku se dviga črni diamant, v kemični fabriki se izdeluje razne produkte in v glažuti steklo. V tem kraju dela so poklicali fabriški direktor Wieltschnig in rudniška uradnika Ammer ter Bössner nemško šolo v življene. Drugi bi pri nastopivšem nasprotovanju desetkrat puško v koruzo vrgli. Ali ti trije so izdržali in delo dokončali. Že pred leti se je hotelo v Hrastniku prepotrebno nemško šolo ustanoviti. Ali razmere takrat tega niso dopustile. Zato se je ustanovil l. 1906 šolski odbor, ki je na predlog g. Ammerja sklenil, da bode z vsemi sreostvi za ustanovitev nemške šole deloval. Položilo se je pole in dobilo presenečljivo novico, da je v Hrastniku 158 otrok za nemško šolo. Nasprotniki so seveda z najgršimi sredstvi

delovali. Hujskali so zlasti pri lastnikom rudnika. Ali pomagalo jim ni. V tem času je tudi nemški "Schulverein" sklenil, da bode za novo šolo dve učni moči in otroško vrtnarico zastonj preskrbel. Dne 12. marca 1907 se je ustanovilo društvo za uresničenje nemške šole. To društvo je imelo 28. marca sejo, na kateri se je sklenilo, pričeti z zgradbo šole. G. direktor Wieltschnig je podaril brezplačno neko zemljišče, ki je bilo last njegove žene. In 1. maja l. 1907 se je pričelo z zgradbo. 9. oktobra 1907 je bila vsa zgradba gotova. Troški so znašali 35.470 kron. Dne 13. oktobra se je zgodilo slavnostno blagoslovilje nove šole. 15. i. m. pa je pričel poduk. Bilo je v 1. razredu 52 otrok, v 2. razredu 67, skupaj torej 119 otrok. V otroškem vrtecu je bilo 30 otrok. Dne 17. januarja 1908 je obiskal deželnini šolski nadzornik g. Vodušek novo šolo in jo je pohvalil. Zahteval je vpeljavno 3. razreda, kar se je tudi zgodilo. Koncem družega leta obstoja nemške šole jo je obiskalo 134 otrok, vrtec pa 33 otrok. 30. avgusta 1909 se je podarilo šoli pravico javnosti, kar je v prvi vrsti dobrim šolskim uspehom ter delovanju poslane Marckhl zahvaliti. 24. februarja 1910 pa je sklenil deželnini šolski svet ustanovitev 1 razredne nemške šole v Hrastniku, to se pravi, zasebno nemško šolo je dežela prevzela. Tudi 4. razred se bode kmalu ustanovili, kajti število šolarjev znaša letos 182 otrok. Nasprotniki so proti nemški šoli kar divjali. L. 1908 so raztrgali omrežje pri šoli. L. 1909 so odrezali pri šoli cesarsko zastavo, oktobra 1909 pa so razbili vsa šolska okna. Ali šola obstoji in bode ohstojala. Čast vsem, ki so jo pomagali urejničiti!

Politični pregled.

Politični položaj je nespremenjen; lahko se reče: nespremenjeno slab. Ali z zasedanjem državne zbornice se bode pač moralno nekaj ukreniti. Vlada pač nima nobenega pravega zaupanja od nobene strani. To je prava vlada brez pristašev. Slovenski poslanci še vedno naprej grozijo, da bodo preprečili delo v državni zbornici kakor v štajerskem deželnini zboru. Uspeh te nesrečne prvaške politike je beda!

Anarhisti na Reki. V Reki (Fiume) je aretirala policija nevarnega anarhista Leo Catalano iz Italije. Zaprti je baje več drugih nevarnih anarhistov, m. nj. enega brivca, izdal.

Zupnik vohun? Župnika Bohatyre v rusinski občini Ranestic je nadškof odstavil in degradiral. Govori se, da je župnik kot vodja rusofilske stranke veliki političar in da je tudi zamešan v neko vohunsko zadevo. Tako daleč pridejo duhovniki, ki pozabijo na svojo dolžnost in politikujojo!

Cestni boji v Pregradi. V Pregradi, Hrvatsko, je ljudstvo na Velikonočno nedeljo streljalo. Oblast je to bedasto streljanje že preje prepovedala in je vsled tega orožništvo ljudstvu to reklo. Ali množica je pričela na žandarje kamneje metalni. Štiri orožniki so bili ranjeni. Vsled tega so morali žandarji orožje rabiti. Pričeli so streljati in ranili štiri kmetov težko. Oblast je zapovedala natančno preiskavo.

Morilca kneza Ito so v Port Arturju obsočili na smrt in 25. marca tudi obesili.

Na turško-bulgarski meji pride zdaj opetovan do sponadow med vojaki obeh držav. Tudi 27. t. m. se je vršil boj, ki je trajal več ur in pri kateremu se je več vojakov ranilo.

Abesinski cesar Menelik je baje smrtnovarno obolel. Cesarico Taitu, ki dela proti državi, so baje zaprli. Bojijo se v slučaju smrti za življenje tujcev.

Dopisi.

Iz Hoč. Cenjeni gospod urednik! Naznanimo Vam, da nam je hočki kaplan Krajnček naročil za vse kmete v Hočkem Pohorju "Slov. Gospodarja". Na Velikonoč smo se posvetovali, kaj nam je proti temu nasilstvu storiti. Sklenili smo lažnivca nazaj poslati in "Štajerc" naročiti. — (Sledi 8 podpisov). — O pomba urednista: Hvala Vam, vrla možje! Prisiljeno blago je vedno slabo. "Štajerc" se nikomur ne sili, "Gospodarja" pa mečejo politikujoči duhovniki kar trumoma med ljudstvo. "Štajerc" je kmetška kri, zato zastopa vedno resnico in se ne boji nikogar. Živeli napredni možje!

Od sv. Duha v Halozah. Mi Duhovčani prsimo in tudi zahtevamo od g. Šegula, našega sicer priljubljenega in spoštovanega nadučitelja in obenem tudi organista naše farne cerkve sv. Duha, da ker je vse drugo lepo in prenovljeno v naši sedaj od drugih radi lepote odlikovani cerkvi, naj tudi on prenovi in predrugači svoje dosedaj zanemarjeno pevsko društvo. Mi tedaj zahtevamo, da mora g. Šegula to društvo popolnoma odstraniti in čisto drugo boljše vpeljati, da budem vendar enkrat slišali pri sv. maši lepe pesmi. — Več faranov naprednega mišljenja.

Vabilo na naročbo.

Ob priliki novega četrletja opozarjam svoje cenjene naročnike, ki so z naročnino zaostali, naj isto poravnajo.

"Štajerc"

je danes najbolj razširjeno glasilo štajerskih in koroških kmetov, ki se zavzema za skupno gospodarsko delo.

V vsaki hiši

naj bode ta list!

Uredništvo in uprava.

Novice.**Velikonočno streljanje.**

Kako krasna je Velikanoč in kako neumno jo praznujejo gotovi ljudje! Med ljudstvom je mnogo lepih navad, ki so vredne spomina in katere se mora ohraniti. Ali nekaj je tudi grdih

in škodljivih razvad, katere bi se moralo z največjo strogostjo iztrebiti. Med te grde razvade spada v prvi vrsti v elikonočno streljanje. Pametni ljudje so že davno neumnost in nevarnost streljanja izpoznali. Ali mnogo je še zlasti mladih ljudi, ki mislijo, da bi se Velikonoč pravilno ne praznovala, ako bi se ne streljalo. In tako streljajo ti neizkušeni fantiči s starimi pištolami in puškami, dokler se nesreča ne zgodi. Ravno letos se je grozno veliko nesreče pri temu zločinskemu, brezvestnemu streljanju zgodilo. Pozneje poročamo o teh nesrečah. Ako vzamemo le požar na Slawitschovem vinogradu v Majbergu in grozno smrt hlapca v spodnji Kungoti, katerega so morali z „ladštokom“ v glavi pokopati, potem je že dovolj povestano. Ali vsi špitali so dobili žrtev te grde razvade. In pozneje? Dežela ima zopet toliko in toliko pohabljenec brez roke, noge, prstov, slepih itd. Človeka srce zaboli, ako premisli vse to. Marsikateri nesrečni oče je že proklinal grdo razvado streljanja . . . Naše mnenje je torej: to streljanje se mora na vsak način odpraviti. Ali kako? Za vsakega fantalina se ne more postaviti žandarja. Pametnih nasvetov ti fantiči tudi po navadi ne poslušajo. Edino duhovščina ima tukaj vpliv in moč. Ako bi duhovniki iz usmiljenja do ljudstva raz prižnice prepovedali streljanje, potem bi se temu vbogalo. Žalibog da duhovniki doslej tega niso storili! Nasprotno, mi poznamo celo fare, v katerih so duhovniki denar za streljanje nabirali. To je žalostno, več kot žalostno! Gospodje duhovniki, saj se vtikate vedno v posvetne stvari faranov; povejte zapejianemu ljudstvu enkrat, da je to streljanje grdi greh proti ljudem in proti Bogu! Povejte ljudstvu to in storili boste potrebno in koristno delo! Za letos je prepozno. Bojimo se, da bode tudi za druga leta prepozno. Kajti svarili smo vsako leto in pomagalo ni. Streljanje bode trajalo naprej in hiše bodejo pogorele in kri bode tekla, dokler duhovščina tozadevne svoje dolžnosti ne stori! Vbogo, v verigah praznoverja trpeče ljudstvo!

Iz Spodnje-Stajerskega.

Johan Wissenjak †

Že v zadnji številki smo v brzojavu poročali, da je nemila smrt vzela našega vrlega Wissenjaka v Slomih. Hitra pljučnica je vrgla 72 letnega moža na bolniško postelj, iz katere ni več ostal. Z Wissenjakom padel je eden najboljših naših mož v grob. Bil je pravi štajerski kmet, ki je ljubil z vso dušo domovino in svoj stan. Ravno zato je bil tudi zagovornik miru in sporazuma z Nemci. Nesrečno politiko razdora je sovražil iz vsega srca. Kadar in koder je nastopil, bil je vedno zagovornik kmetskih teženj. Že kot mladenič je izdelal zanimivo knjižico o kmetskih zahtevah in gospodarskih preosnovah. Pozneje je večkrat kot kmetski kan-

didat nastopil. V svojih govorih pa je naglašal vedno potrebo skupnega gospodarskega dela. Kot dolgoletni župan občine Slome kakor tudi kot član ptujskega okrajnega zastopa se je vedno z vsemi močmi zavzemal za kmetsko stvar. Tako je bil do visoke svoje starosti vedno pravi štajerski kmet. Tega njemu najbolj primernega častnega naslova mu niti nasprotniki, ki so ga v življenju toliko sovražili, ne morejo odreči. Kot oseba je bil Wissenjak poštena in prijazna duša. Bil je razmeroma izredno izobražen, dobrski govornik v obeh jezikih in ljubeznivega značaja. Vsakdo je spošteval sivolasega tega kmeta, ki je tako krepko branil ljudske pravice . . . Zdaj nas je zapustil vrli sobojevnik. Ali spomin na njega ni legal v grob. Bodi ti domača gruda lahka, ti poštena kmetska duša! Spavaj sladko, vrli naš Wissenjak!

Dravska dolina na noge! Ustavitev regulacnih del ob Dravi napravila je velikansko razburjenje in globoko žalost. Saj je bilo vendar stotero družin prizadetih, stotero delavcev na cesto vrženih, stotero kmetov ob zadnjo upanje pripravljenih . . . Ta stvar pa je tembolj žalostna, ker se je zgodila edino na komando čeških kričačev. Čehi so prisilili prvaške poslance v štajerskem deželnem zboru, da so ti pričeli z obstrukcijo in tako se je deželni zbor domu poslal. Tako se je pa tudi kmetom vse podpore odjedlo, tako se je deželi 8 in pol milijone v ugrabilo, tako se je preprečilo rešitev važnih železničnih vprašanj . . . Žalostno je bilo pa tudi nadaljnje postopanje prvaških poslancev. Meško in Ozmeč n. p. sta se kar poskrila in bilo jih ni videti. V farškem časopisu le so zavijali resnico in lagali, da se je kar kadilo. Druzega pa prvaški poslanci niso storili. Niti enega koraka niso storili, niti ene besedice izpregovorili, da bi se regulacija nadaljevala. Edino neumorni naš Ornig je takoj nastopil, takoj pri vladu z vsemi močmi deloval, takoj okraje in občine brez ozira na politično mnenje k skupnemu delu klical. Ornigu se je tudi posrečilo, da se bode regulacija zadana z dne in enkrat rešila. Kako se bode rešila, tega ne vemo. Ali upajmo, da bode vlada Ornigovim zahtevam ustregla! Kajti vso ljudstvo stoji v tej zadevi za Ornigom! V zadnjem trenutku pa še pravimo: Dravska dolina, na noge! Vse prizadete občine so dobole tozadevne peticije za namestništvo v Gradec. Katera občina tega še ni odposlala, naj to nemudoma storí. To ni politična zadeva. Pošljite torej peticije načravnost na c. k. namestništvo v Gradec, to pa takoj!

Sokolska „banda“ v Ptiju. Znani naš priatelj Tebničmar nam piše: Veste kaj, gospod redakter, različne vrste ljudi je Bog vstvaril; eni ljubijo svinjske krače, drugi pa so prijatelji veliko-nočnih procesij. Kar se mene tiče, grem prav rad procesijo gledat, kadar sem se najadel dobrega „jungfernbratna“ in ga zalil s pol litrom rdeče kapljice. Pri procesiji vidim sicer tudi žive „jungfernbrate“, čeprav hodi sem tertija v beli obleki in s svečo v roki marsikatera nežna devica, katere preteklost je romanu podobna

knjiga z devetimi pečati . . . Ali hudobni mjezik naj pusti te device, katerih pobožnost sice hitro poneha, kadar jim pomoli kdo poroči prstan. Govoriti sem hotel namreč o „bandi“. Prosim pardon, ne o kakšni ciganski bandi. Ne — goroviti moram o novi „sokolski godbi“, kjer je ob nedeljski procesiji očetov minoritov prvi nastopila. Baje se je ta godba razvila iz vele pomembnega tamburaškega društva v Ragoznicu in je nje voditelj svetovno znani „muzikant“ Bračič. Bog mi grehe odpusti, ali jaz nisem kriv, ako delam tega fanta Bračiča odgovornega za to novo godbo, katero se po Ptiju splošno kot „sokolsko bando“ imenuje. Res je in žalostna resnica je, da je ta banda pri „vstajenju“ preteko soboto nastopila. Inštrumenti so bili še precej spucani. Ali igrali so možkarji brez usmiljenja. Igrali so brez strahu. Igrali so celo brez posluha. Igrali so tako pretresajoče, da je postal kamenje mehko kot puter. Neki uradnik pri davkarji je padel v omedlevico in to je gotovo veliko, kajti pri davkarji so vsega navajeni. Bumbum, činčin, bum, čintatra, čintatra, — tako je donelo in šipe so pokale in šinter je moral par psov poloviti, ker so zaradi te godbe stekli postali. Bum, čintrata, — nekdo je trdil, da ima „sokolska banda“ tudi klarinete, ali slišati jih ni bilo. Čintatra bumbum, takt je dajal Bračič, ali vbogal ga ni niti tambur. Tratara, čin bumbum, ako trobi eden dva tona višje nego drugi, to tej gospodiči ne dene . . . Zeno besedo: Jaz sem dobil pri poslušanju te godbe sive lase. Neki debeli gospod pa je rekjal: No, pri minoritih imajo letos dvakrat „vstajenje.“ — Zakaj? — No, ko je Bog vstal in zaslišal Bračičovo „sokolsko bando“, se je takoj zopet doli vlegel . . . Jaz pa sem šel k Dravi in tam sem nakrat videl, kako vse mestne podgane bežijo. Bežale in bežale so podgane, in — prav so imele, prav, kajti to „bando“ poslušati je vendar preveč.

Kmetje v ormožkem okraju! „Narodni list“ in „Narodni dnevnik“, glasila celjskih dokterjev in učiteljev zagržene sorte, imenovala sta vas „falote“, „pijance“, „zastonjčake“ in „hlapce“. Noben pošteni kmet v ormožkem okraju ne sme te krvave žalitve pozabiti. Zato pa: Vun „Narodnim listom“ iz vsake pošteni kmetske ali obrtniške hiše!

Podpora bogatinom. Iz Polensaka sem poroča prav čedne stvari. Govori se namreč splošno, da so podpora večidel — bogatini dobili. Tako je dobil baje neki Šamperl, ki ima toliko denarja, da ga celo izposojuje, lepo podporo. Nadalje je dobil bogati trgovec Lovrec baje 600 kron podpore. Tudi o županu in poštarju Šoriju se govori, da je dobil 800 kron podpore. Za danes le vprašamo prizadete, ali je to res? Ako je res, no, potem je to vnebovpijoče. Vbogi kmetje dobijo po 10 kron podpore, bogatini pa stotake . . .

„Narodni list“ nas opomba kakor mala opica odrašenega človeka. Kar mi storimo, to storiti teden dni pozneje tudi celjski listič, katerega polni Lojze Spindler z izrezki iz „Narodnega dnevnika.“ Tako smo mi pred kratkim vpeljali slike, ki jih „Štajerc“ zdaj vsak teden prinaša. Najprve se je Spindler čez to jezik. Togotil se je grozno, ker smo prinesli sliko ministra dr. Schreinerja. Ali vsa togota mu ni koristila. Kajti kmalu je pricapljal za „Štajercem“ in bode odslej tudi v „Narodnem listu“ slike prinašal. Dobro! Pri temu pa ostane nekaj nejasnega: „Narodni listič“ zagovarja vedno geslo „Svoji k svojim“ in kmeta, ki kupuje pri nemškemu trgovcu, bi Spindler najraje živega pohrustal. Zdaj pa kupuje „Narodni list“ od nemške firme na Nemškem klišeji, da zomore slike prinašati. Spodaj potem odreže nemški napis, pa je vse dobro. Hahaha, svoji k svojim! Sicer po smo radovedni, koliko časa bode ta špas trajal, kajti znano je, da so celjske blagajne presneto prazne in da gotovi našodnjaški voditelji nočejo več „žrtvovati“ za Spindlerjeve politične „salti mortale“ . . .

Tolovajstvo v Hrastniku, o katerem smo v zadnji številki obširno poročali, je vso javnost razburilo. Gotovo, tudi v drugih krajih so „narodnjaki“ surovi in nasilni. Ali tako daleč menita še nikjer niso padli, da bi „delovali“ z nožmi in da bi nastavljali kamenje na železnico. Dejstvo je, da so hrastniški

Tizians Geburtshaus in Campo di sotto bei Cortina. Na hišici je napis (v italijanskem jeziku): „Casa nativa di Tiziano 1477“ (rojstna hiša Tiziana 1477.) Hišica leži v prav prijaznem kraju.

Rošovci poklicali trboveljske „sokole“ na pomoč. Dejstvo je, da se je v Hrastniku streljalo, da se je ljudi napadalo z dolgimi nožmi. Dejstvo je, da se je ponoči kamenje na železniški tir položilo. Le en las je manjkalo in 30 oseb bi našlo vsled tega tolova v smrt. To divjaštvo ostane narodnjakom kot sramotni pečat na čelu, ki se ga nikdar ne bodo oprali!

„Narodni dnevnik“ se zdaj jezuitsko izgovarja, češ da so to Nemci sami naredili. Oj ti pisačti, kako neumen si! Ali misliš, da ti bode to laž le ena oseba verovala? Niti Roš ti tega ne veruje, kajti Roš pozna „narodnjake“ prav dobro . . . Z zločini, z tolovojstvom so pričeli v Hrastniku zagriženi „narodnjaki“ nastopati. Ali tudi to jim ne bode pomagalo; njih koruptno vladanje mora pasti! Rudarji brez razlike strank pa so gotovo prepošteni in prevedni, da bi se zvezali z Roševci. Vsak pošteni rudar se tem ljudem daleč izogne! Proč z Rošovo bande v Hrastniku!

Iz Trbovelj se pusti „Narodni dnevnik“ od nekoga za nos voditi. V svoji torkovi številki napada dopisun tega dohtarskega lista rudarja Čanžeka, češ da ta za „Štajerca“ agitira in prosi milo vodstvo socialno-demokratske stranke, naj mu to prepove . . . Prvič pribijemo, da je nesramna laž, da pride „Štajerca“ vsak teden 6 do 8 kil zastonj v Trbovlje. Ali razumljivo je, da imamo več naročnikov, kakor tisti celjski listič, ki se ne sramuje, potegovati se za enega Roša. Od tega celjskega lističa se pa tudi nikdo ne bode pustil komandirati, kaj naj čita. Noben socialist se ne bode pustil siliti, da mora celjske cunje prebirati. Kar se pa tiče „solidarnosti“, katero ima „narodna stranka“ napram socialistom, se jo zadnji gotovo sramujejo in jo odklanjajo. Saj je med voditelji „narodne stranke“ korumpirani človek, kateri je svoj čas na Dunaj telefoniral, da se mora stavkujoče k nape postreljati. S takimi ljudmi odklanjajo gotovo tudi socialisti vsako zvezo . . . Tisto „sokolsko“ omizje v Trbovljah pa se prokleti moti, ako misli, da bode koga teroriziralo. Pred enim Šentjurcem ali enim Rošem ne bode nikdo trepetal. Časi so minuli, ko je Roš z enim Uršičom knape vladal, ko se je rudarje pretepavalo in pobijalo. Danes si upajo „narodnjaki“ k večjem še kakor tolovaji kamenje na železniški tir polagati. Take ljudi zagovarja seveda celjski list . . . Torej, gospoda, le tih, drugače vam bodejo rudarji brez razlike stranke nekaj zapeli . . .

Iz Ptujskih gore se nam poroča: Te dni enkrat prišli so nekateri delavci (pekovski pomočniki) slučajno v Klemenčičeve gostilno na Ptujskih gori. Fantje so govorili nemško, ali vedli so se dostojo in olikano. Niso hoteli v neolikanosti posnemati učitelja Klemenčiča. Vkljub temu se je vrglo te fante iz gostilne, to pa samo zaradi nemškega govorjenja. Klemenčičeva žlahta pa prav rada nemško govoriti. Tudi Klemenčič bi moral svinje pasti, ko bi nemškega ne znal! Na vsak način pa si naj vsakdo to postopanje zapomni. Ljudje, ki nočejo, da bi se jih vun vrglo, naj se omikajo Klemenčičeve krčme! Šolsko oblast pa opozarjam ponovno na tega človeka, ki dela celemu učiteljskemu stanu sramoto!

Iz Ptujskih gore. Župan Jurček Topolovc je res pravi modrijan. V nekem celjskem listu objavlja zdaj bedasti članek, v katerem opozarja razne občine, da naj zahtevajo vojaške nabore na Ptujskih gori. Pravi, da ptujska policija slovenske fante „preganja“. Res je, da se v Ptaju nikdo ne pusti izzivati in to tudi od mladeničev ne, ki grejo šele na „štelungo“. Nekaj teh mladeničev ima namreč navado, da škandale dela, ako pride v mesto. Tega se ne bode nikdar trpelo! Jurček Topolovc pa laže, da zapira policija fante iz malih vzrokov. To je laž, nesramna laž, oče Jurček! Sicer pa vemo, da je Jurček le štroman in da mu je celo stvar učitelj Klemenčič napisal. Tega pijači udanega Klemenčiča namreč zopet koža srbi in ker ne more v družbi večnih arrestantov po shodih škandale delati, pisari zdaj neumne članke. Oče Topolovc, od takih oseb se pustite Vi voditi? Pač žalostno za Vas in za občino, kateri Vi načelujete. Sicer pa: klin s klinom!

Kaznovani izzivač. Poročali smo že, da je

posestnik A. K. iz Pregrada hodil vedno v Rogačec in tam na nesramni način izzival. Zadnjič pa je našel, kar je iskal. Preklofutalo se ga je prav pošteno. Ker se je tudi proti policiji pregrešil, so ga zaprli in vtaknili v luknjo. Tam pa je na neverjetni način ponesnažil občinski zapor. Drugo jutro pa je moral sam sledove svojega narodnjaškega razburjenja odstraniti. Tako, možakar bode zdaj menda bolj pameten. Take cvetke poganja na spodnjem Štajerskem narodnjaško hujškanje!

Darilo. Pred kratkim umrl ritmojster Karl pl. Hellin zapustil je štajerskemu skladu za slučaj bede svoto 200 kron, ki se je že izplačala. Blag mu spomin!

Umrla je v Hočah gospa Maria Wernig, 80 letna mati občinskega predstojnika. Bila je velika dobrotnica. N. p. v m.!

Dr. Fr. Sueti, drugi šef-urednik „Grazer Tagesposte“ je te dni umrl. Bil je nadarjen in delavní žurnalista, kar mu tudi politični nasprotniki priznajo. Lahka mu bodi zemljica!

Najdlo se je v Ptiju večjo denarno svoto in dežnik. Več se izve pri policiji.

Za živinorejce. Piše se nam: Zveza kmetijskih zadrug na Štajerskem smatra direktno porabo kmetijskih pridelkov svojih članov za važno nalogu. Zveza je zato uresničila zadružno osrednjo mesto za oddajanje živine in mleka (Vieh- und Milch-Verwertungsstelle). Ta novi zavod je otvoril svojo pisarno v Gradcu, Hergottwiesgasse 9, torej v neposredni bližini glavnega sejma. Namen mu je, podati članom možnost direktno oddaje, vseh vrst živine na velikih sejmih brez posredovalnih trgovcev. V poštev pride v prvi vrsti graški živinski sejem, za posebno dobre vrste pa tudi eksport na Dunaj, v München itd. Zavod bode tudi kupec in prodajalec skupaj pripeljal in pošiljal članov in dobra tržne poročila. Kupčija se tako-le izvrši: Posamezni ali združeni člani naznajo po zaupniku živino, ki jo misijo prodati. Z ozirom na vrsto in ceno določi zavod potem čas prodaje. Zaupniki naložijo živino in vse drugo izvrši zavod. Potem dobijo člani kupnino po obračunu. Posredovanje kupčije izvsi zavod brez vsacega namena, pridobiti si dobilec in si zaračuni zavod le troške. Kmetje morajo novemu zavodu zaupno pomagati. Vsa nadaljnja pojasnila dobijo kmejte v pisarni (tudi pismeno). Naslov je: Vieh- und Milchverwertungsstelle, Graz, Franzensplatz 2.

Razglas c. kr. finančnega ravnateljstva za Štajersko v Gradcu z dne 18. sušca 1910, štev. 6421, v zadevi obrokov za vplačilo neposrednih davkov v II. četrletju 1910. Tekom II. četrletja 1910 postanejo neposredni davki na Štajerskem dotečli oziroma plačni v naslednjih obrokih: I. Zemljiški, hišno-razredni in hišno-najemninski davek ter 5-odstotni davek od na-

jemnine onih poslopij, ki so prosta hišno-najemninskega davka in sicer: 4. mesečni obrok dne 30. aprila 1910, 5. mesečni obrok dne 31. maja 1910, 6. mesečni obrok dne 30. junija 1910. II. Občna pridobnina in pridobnina podjetb, podvrženih javnemu dajanju računov: II. četrletni obrok dne 1. aprila 1910. III. Rentnina in osebna dohodnina, v kolikor se ti davki ne pobirajo na račun državne blagajnice potom odbitka po osebah oziroma blagajnicah, ki izplačujejo davku podvržene prejemke in sicer I. poluletni obrok dne 1. junija 1910. Ako se navezeni davki oziroma pripadne deželne doklade ne vplačajo najkasneje 14 dni po preteklu zgoraj omenjenih plačilnih rokov, tedaj morajo se plačati tudi zamudne obresti in sicer ne samo od državnih davkov, ampak v zmislu postave z dne 15. januvarja 1904. I. dež. zak. broj 17 tudi od deželnih doklad, če skupna letna dolžnost na dotedinem državnem davku preseže znesek 100 K; zamudne obresti znašajo od vsakih 100 K dotedne dolžnosti in za vsak zamudjan dan 1:3 v in se morajo izračunati ter z davki vred plačati od dne, ki sledi zgori naštetim rokom do vstetega dne vplačila zapadle dolžnosti. Ako se davčna dolžnost ne vplača v 4 tednih po preteklu plačilnega roka, iztirja se ista s pripadlimi dokladami in z doteckimi zamudnimi obresti vred potom predpisane prisilnega postopanja.

Velikonočno streljanje, ta bedasta razvada, ki je naravnost sramota in zločin, proti kateri pa duhovščina žalibog še vedno ne nastopa, — zahtevalo je tudi letos mnogo žrtev. Omeniti hočemo le par slučajev: Pri Gamlicu je streljal hlapec Kempinger in si poškodoval pri temu težko oko. Oddali so ga v bolnico. — Viničarski sin Grill v Vičajnu si je prestrelil prst na levi roki. — V Retznei pri Leibnici je streljal fant Edvard Halbwirt iz stare puške, ki se je razpočila in mu levo roko popolnoma raztrgala. Težko ranjenega so odpeljali v špital. — V celjskem okraju se je pri velikonočnem streljanju več nesreč zgodilo. Pet ranjencev, dva družinska očeta in tri dečki so pripeljali s težkimi ranami v celjsko bolnišnico. — V sv. Martinu je dobil fant Sturman pri streljanju težke rane na glavi. — Tudi v ptujskem okraju je bila cela vrsta fantov ranjenih. Večinoma so jim prsti odtrgani. — V velikonedeljski fari je odtrgalo nekemu fantu štiri prstov.

Grozna smrt vsled streljanja. V spodnji Kunigundi se je v soboto kruh blagoslovilo. Tako tudi pri posestnici Flucher v Dobrenku. Seveda je moral pri temu domači 21 letni hlapec Heinz iz možnarja streljati. Ali možnar se je preje razstrelil in pognal hlapcu „ladštok“ v glavo. „Ladštok“ je ravno tako spredaj, kakor zadaj glave par ceutimentrov vun gledal; kakor dva držaja na glavi nesrečneža. Obenem so pričeli

Pokojna cesar. Elizabeta.

Kakor znano, bila je cesarica Elizabeta svoj čas v Genfu od nekega italijanskega anarhista umorjena. Vkljub temu se jo avstrijski narodi še vedno radi spominjajo. Umetnik Alfred Nossig pa je vstvaril v cesaričin spomin njeno mrlisko masko, katero kaže naša slika. Cesarica je bila svoj čas izredno lepa žena in sledovi te lepote se kažejo tudi še na njenem obrazu. Bolesti in žalost začrtala je pač v ta obraz svoje neizbrisne poteze.

Vsakdo,

ki ima srce za napredek ljudstva, ki hoče boljšo gospodarsko bodočnost, ki sovraži izsesalce ljudstva, vsakdo, kdor ljubi

resnico,

ta mora biti tudi z veseljem in z vsem srcem

naročnik „Štajerca“.

Ali to ni dovolj! Treba je tudi vse to delati, da vsak naš prijatelj vsaj enega novega naročnika pridobi. Treba je agitirati, da se dobi „Štajerca“ v vsaki napredni gostilni.

Napredni možje, na delo!

hlapcu lasi greti. Ljudje so plamena hitro pogasili. Obraz hlapca je bil popolnoma črn. Sveda je bil nesrečnež takoj mrtvev. Ker mu niso mogli "ladštok" iz glave izdreti, so ga z njim vred pokopali. Pogled na nesrečnež je bil grozovit. Duhovniki, kje ste za Božjo voljo, da ljudstvu ne odvadite te žalostne navade?

Požar v Ptiju. Velikonočni pondelek je 15 letni hlapec Majcen ptujskega grada iz pištola streljal. Smrkolin je ustrelil tudi proti slavnati strehi kleti, ki je stala takoj v plamenih. Nevarnost je bila velika, kajti v bližini so lepi hlevi z mnogo živine in magacin z bencinom. Požarna bramba je došla takoj s parno brizgalno in je zamogla ogenj pogasiti, predno se je razširil. Hlapca Majcena je aretiral orožnik in oddal sodnji. Oj ti neumno, grdo streljanje!

Požar v Halozah. V vinogradu g. Leopolda Slawitsch v Majbergu pri Ptiju so istotako streljali po tej stari, zločinski navadi. Iskre iz možnarja so padle na streho in kmalu je stala hiša v ognju. Sosedi so nekaj malega rešili, ali drugače je skoraj vse uničeno. Preša je popolnoma zgorela. Bila je to morda najlepša preša v Halozah. Škoda je velika. Čeprav je g. Slawitsch zavarovan, trpi vendar veliko škodo. Kajti tega kar je zgorelo, ne more nobena sveta poplačati. In vse to zaradi igranja z strelivom!

Še en požar zaradi streljanja. Na Humu pri Ormožu je pogorela hiša Petra Zadravec. Nekdo je z možnarji streljal in slavnata streha hiše se je takoj vnela. Vsaka pomoč je prišla prepozno. Zdaj bodejo klerikalci menda vendar dosti imeli od tega streljanja.

Ogenj. Goretji je pričelo 24. marca pri Petrowitschu v Ptiju. Pesrečilo se je ogenj zadušiti, predno je bilo treba gasilcem nastopiti.

Konj splašil se je posestnici Polanec v Mariboru. Posestnica in hčerka sta bili iz voza vrženi in sta težko poškodovani.

Povozilo se je v Mariboru 72-letnega F. Zauka, ki je bil precej hudo ranjen.

Veter je vrgel v Mariboru vrata iz železja; vrata so padla 20 letni Johani Jermanič na glavo in so jo težko ranila.

Klobase iz konjskega mesa je v Mariboru prodajala posestnica Krobat iz Lendorfa za svinjske. Policia ji je te klobase vzela in jo sodniji naznanila.

Uboj po sodnijski razpravi. Roman Rossmann v Mitterstradu pri Eibiswaldu je tožil Vincenca Temmel, kateri je bil tudi obsojen. Na poti domu je Temmel napadel tožitelja in ga tako z nožem ranil, da je ta umrl.

Velika tatvina. Gdč. Perth v Mariboru so ukradli vrednostnih papirjev za skupaj 27.000 kron. Zaprli so huzarja Drensovski, ki je baje tat.

Samomor. V Mariboru je skočila 17 letna šivilja Kristina Kleinschek v Dravo in utonila. Vzrok je baje ljubezen.

Uboj. V Podsredi je neki Preskar iz Pišec v prepisu iztrgal svojemu sinu-vojaku bajonet in zabodel z njim fanta Kovačiča, ki je v par minutah umrl.

Iz Koroškega.

Kaj pa to pomeni? Kakor znano, pohujšuje v sv. Petru pri Grabščaju znani Serajnik vso javnost že s svojo navzočnostjo. Kdo in kakšen je ta človek, to smo že opetovano povedali. A še nekaj! Na nekem uradnem spisu, ki ga je poslal Serajnik dekanjskemu uradu v Tinje, napisana je tudi sledeča opomba: "G. B. so baje prodali letošnje žrebe našemu S. za 40 gld., drugo žrebe (1½ let) pa V. za 150 gld. (v vigreda jim je ponujal že 170 gld.), eno kobilo so dali za 25 gld., vsaj tako je hlapec pravil. Liberalci vse dobijo od njih, našincem pa niti živali ne pokažejo. Gotovo bi tudi Vi kako žrebe vzeli, vsaj za ta denar (Al kočije sva morala drago plačati.) Najpametnejše bi bilo, ako bi napravili licitacijo — Dr. P. je baje deklo podučil, da mora k obravnavi njega poklicati ter zahtevati 50 kron za bolečine in 100 kron najmanje zato, ker ne bode več tako lepa kot prej. G. B. bodo šli baje pričat, da je bila kuharca tisti dan pridna. Jaz na njihovem mestu bi ne šel. Srčen pozdrav. Peter Serajnik." — Za danes ne budem to celo stvar preiskovali. Zadeva itak dovolj smrdi in kaže Petra tudi v

luči tihega vohuna ali denuncijanta. Vprašamo le: ali se dekanjski urad ne sramuje počenjanja Serajnika? Ali spadajo take denuncijacije na uradne liste? Prosimo odgovor!

Prevalje. Piše se nam: Dopisun celovškega "Mira" se je zopet prav po šnopsarsko oglasil. V štev. 13 "Mira", pravi črnuški lump, da župan ni dal krme in slame ljudem, kateri jo potrebujejo. Take smrdljive laži pobira "Mir!" Res je, da posestniki iz Tolstiga vrha niso dobili krme od župana v Prevaljah, ker isti spadajo pod občino Tolsti vrh. Res je, da en lesni delavec iz Strašiške ni dobil krme, ko se ni oglasil, in tudi nima nobene pravice zahtevati dobrodelne podpore, ker ni noben posestnik in tudi noben najemnik. Kakor smo poizvedeli, dobili so vsi posestniki, kateri so se oglasili, krmo, seveda ne v tisti meri, kakor so jo nekteri zahtevali. Farški lump je jo zopet zvil, ko je imel precej fraklnov šnopsa v svoji buči. Pa nič nedel, to farško nastopanje ljudstvo ne porajta več. Čudno se nam zdi, da dopisun celovškega "Mira" nič ne pove, kaj za ene kſeftje je delal lansko leto gostilničar Krištan s krmo in slamo. Znano je, da je imenovani prodal precej slame po 10 kron in seno po 12 kron enemu posestniku na Možico. Od podpornega zavoda si je pa pustil dati slamo za 4 krone in seno po 6 kron. Znano je, kako smo pred nekimi dni poizvedeli, da je posestnik Prapar na Lešah prodal svoje pridelke letošnje leto po 9 kron, od podpornega društva je pa dobil od župana krmo po 6 kron. Dopisunček, ako je to res, te vprašam, kaj je to, ako se s podpornim denarjem kſefta dela? Tukaj notri vtakni tvojo butarsko glavo in poročaj "Mira" resnico. Vendar bo pa preiskava dognala natančno in potem boš pa šnopsar že dobil zaušnico, da bodes drugokrat vedel resnico govoriti. Nadalje bi pa tebi, črnuški postopač, svetovali, da bi šel h Bresniškem kmetu, pri kateremu je govedna žival krepala, pomagati repico kopati, da ne ostane črez zimo zunaj na njivi; ako bi se ti bil k temu delu pri-družil, bi bila lakota izostala pri živalih; tega pa črnuh ne stori, zakaj, srce ima le za krone, da more potem v šnopsarski gostilni se gostiti in laži tuhtat . . .

Švabek (Spomlad). Piše se nam: S prvimi spomladanskimi žarki prišli so tudi nežni pevci, med njimi tudi neki štiglic, ki ima svoje gnezdo v bližini orgelj, da bi pričakal kakšnega cajzlna. Ta tiček ima obnašanje, kakor da bi še živel v času, ko so bili učitelji še "štifelpucerji" fajmoštov in njih kuharic . . . Grobian. — Še nekaj: Tebi, Tišler, damo dober svet, da bodes bolj dosten pri razdelitvi časopisov. Drugače bodemo skrbeli, da bo tvoj klerikalni trebušček shujšal . . . Krotendorfer.

Grafenstein. Proti obrekovanju lista "Š-Mir" sprejel je občinski zastop v Grafensteinu sledeči sklep: "Klerikalno-slovenski list "Mir" prinesel je 6. marca poročilo, v katerem se tukajšno šolo in zlasti g. nadučitelju napada. Danes zbrani občinski odbor skupno s krajnim šolskim svetom smatra svoji dolžnosti, prav odločno proti temu nastopiti ter pribije sledeča dejstva: 1. Svoj čas sprejeti sklep, s katerim se je tukajšno šolo za nemško izjavilo, sprejel se je v polnem sporazumu z občinskim odborom ter odgovarja tudi želi tukajšnjega prebivalstva, ki zahteva nemški poduk. 2. G. nadučitelj, ki je tudi občinski odbornik, vživa v občini največje spoštovanje in vsi občani vedo, da ga smatrajo c. kr. oblasti kot izvrstnega učitelja. Mi sami poznamo njegovo neumorno delavnost in njegovo hrepenenje je bilo vedno, živeti v miru. 3. Občinski odbor izraža svoje obžalovanje, da napada poročevalec tudi g. deželnega šolskega nadzornika, vkljub temu, da so se šolske oblasti vedno za našo šolo zavzemale." — Tako je sklenil torej občinski zastop v Grafensteinu in udaril s tem lažnivega "Š-Miraka" po jeziku. Lažniki naj se sramujejo, pa čeprav nosijo talarje . . .

St. Janž v Rožu. Piše se nam: Zadnji "Šmir" je prinesel pod naslovom "Iz Roža" (Nemčurska kultura v znamenju noža!) grd, sovražen in lažniv dopisek, ki ga je moglo šmirati razkešeno pero kake od jezice bolne dekllice, katera ne more se potolažiti, da ne dobi ženina. Modrejši da vtika svoj dolgi nos v smrdljive reči "Metudijov", nego da opira po krivem poštene naprednjake. Modrejši da pobija po svo-

jem lastnem hrbtnu, da ga zgliha, nego tepe zjo smrt obrekovanjem in jezuitovskim napadom nedolžne iz strahu sosedje. Če bo tako jezico pitala, res ne bo že izpozna nina in morala bo s tistim zadovoljna biti, ki celem noga je pod Hašparjevim stugom snubila. Vendar **Vulk** k stvari: V omenjenem dopisu laže ta šmirfink. Lava s da so posestniki Horejnika v Št. Janžu naprednjaki napadli itd. Vse je seveda laž! Ni res, da so napadli "trije nemčurski hlapci" iz Šentjanških Rut posestnika, ampak res je, da so bili to tri hlapci Mihe Šerjava, p. d. Žingarja, na Žingarci znanega pristaša klerikalcev, ki se drži pri volitvah fajmoštrovega fraka in je "prov po ordningi" "metudi." Dalje ni res, da je napadeni smrtnoranjen na mestu obležal, ampak res je, da je z gnojnimi vilami prvaške fakine in tovariše "Šmirjevega" dopisuna pognal, da so bežali. Vi fantje iz Št. Janža in Sveč, poglejte kako se prvaki znajo lagati, vi vsi, ki ste vneti zgorelo za blagor domovine, izogibajte se jih! Kajti oni hočejo vas in domovino Hrvatom in Srbom proti. Z Bogom in brez strahu, vržite take lažnivce vun!

Veliki nakup. Občina Pörtschach na jezeru je nakupila skupno z lastnikom kopalji v Beljaku posestvo benediktinskega štifta Sv. Pavel za **Peter** 425.000 K.

Veliki požar v Črni. 24. marca ob 11. uri jezero. dopoldne pričelo je v hiši št. 69 v Črni (Schwarzenbach) v dimniku goretji. Kmalu se je vnela tudi streha. Vladal je veliki vikar in v hipu so stala vsa poslopja okoli v plamenih. Na Vkljub temu, da so domača kakor prevaljska in škand misska požarne brambe takoj nastopile, nisolez je mogle goreča poslopja rešiti. Varovale so pa v Franc težkem delu še nedotaknjene hiše. Skupaj je im pogorelo 21 hiš in 30 postranskih poslopij, torek 51 poslopij. Škoda je seveda velikanska. Posestniki so sicer večidel zavarovani, ali to le za tretino vrednosti. Težko oškodovanih je tudi mnogo rudarjev, katerim je vzel ogenj vso lastnino. Tudi mnogo živine je zgorelo. Iskre so vnele tudi gozd. Veliko nesrečnih družin je brez strehe in pomoči. Revščina je velikanska. Hitra pomoč je potrebna.

Še en veliki požar. 24. marca pričelo je v gospodarskem poslopu Niepel-posestva v Železni Kaplji goretji. Vsled viharja se je ogenj takoj razširil. V 10 minutah je stalo 5 poslopj v plamenih. Vkljub trdemu delu niso požarniki mogli teh poslopij rešiti. Mnogo delavskih družin je hudo prizadetih. Gospa Lessnigg je vzela prizadete otroke čez praznike k sebi, zakar ji gre vsa hvala.

Napad. Posestnika Horeiniga v St. Johann so napadli hlapci in z nožem ranili. Vkljub težkim ranam je napadalce z vilami nagnal.

Zaradi tatvine išče sodnija deklo Terezo Kraxner. Dolži se jo, da je v Sv. Vidu kradla v Celovcu. Tata so vjeli v Mariboru.

Zupan v nevarnosti. V Kremsbrücknu je prišlo zadnjič do hudih pretegov, pri katerih se je tudi županu na življenju grozilo. Čas bi bil, da napravijo domačini s privandranimi elementi red!

Težko ranjena sta bila pri neumnemu strejanju v Velikonoči v Ebentalu hlapec Jožel (10 Pressnig in posestnik Franc Grossek. Oba sočja odpeljali v bolnišnico.

Ustrelil se je v Gmündu posestnik Stanislava dacher. Baje se mu je zmešalo.

Skoraj ubil je v Spittalu mesar Jagodič iz 700 Ljubljane ključarja Brunnerja. Udaril ga je shodek "štrajherjem" po glavi. Brunner je smrtno nemlja varno ranjen.

Po svetu.

Potopil se je na Elbi norveški parnik "Dixi" na potu v Sotlandsko. Utonilo je vseh 15 mož.

V vlaku zblaznel je na Baltimore-Ohio-železnični neki pjanec. Ustrelil je mašinista in kurjača ter raze ranil razne osebe. Končno so morali njega ustreliti, da raste preprečijo nadaljno nesrečo.

Nesrečno rojstvo. V Servoli pri Trstu je pogeha rodila neka ženska otroka z dvema glavoma. Dete je stline bilo mrtvo.

Grozni požar. Pri Fish & Co. v Chikagu je izbruhnili ogenj, pri katerem je 15 oseb zgorelo.

300 oseb zgorelo. V ogrskem kraju Ököröd so priredili velikonočni pondelek ples v nekem poslopu. Na neznani način se je poslopje vnelo in v hipu je bilo vse v plamenih. Le razmeroma malo oseb se je moglo rešiti. Kajti kmalu po začetku ognja se je strop podrl zrelin v vse pokopal. Blizu 300 oseb je našlo v plamenih se

svojo smrt. Žalost in obupanje je velikansko. Več oseb je iz strahu zblazneno. Napravili so velikanski grob, v katerega so položili mrlje, ki se jih večidel ne more več izpoznati. Mrličom manjkajo glave, noge ali roke. Po celem mestu veje mrlški duh.

Vulkan Etna (Italija) je pričel zopet ogenj bluvati. Lava se vliva v treh 400 m širokih rekah iz gore. Več vasi je v veliki nevarnosti. Ljudstvo je zelo prestrašeno. Po pokrajini pada tudi dež pepela in kamenjev. Tudi potresne sunke se čuti.

Telegrami.

Menelik — umrl.

Dunaj. 30. Iz Adena poročajo, da je abešinski kralj Menelik umrl. Prestol je zasedel naslednik Lidj Jeassu.

Ogrski požar.

Ökörilö, 30. Pri velikem požaru v Ökörilö e zgorelo skupaj 340 oseb (glej „Po svetu“).

Železniška nesreča.

Mühlheim, 30. (Nemčija). Tukaj je trčil brnovlak v neki vojaški vlak. 40 oseb (večinoma vojakov) je bilo ubitih.

Smrt v valovih.

Petersburg. 30. Na Čeremenec-jezeru se je godila velika nesreča. Cigani so šli čez zmrzljivo jezero. Led se je udrl in 50 oseb je utonilo.

10 milijonev poneveril.

Na Francoskem se je zgodil zopet velikan-ki škandal. Sodnisko določeni upravitelj Henri Duez je bil aretiran in zaprt. Kakor znano, so v a Francoskem večji del kloštreti razpustili. Duez je a je imel premoženje raznih kloštrov za državo

Der Pariser Liquidator Duez,
d. 10 Millionen Fr. unterschlug.

evzeti. "Zdaj pa se je izvedelo, da je Duez neveril, za-se več kot 10 milijonev frankov. apravil je denar večinoma na borzi, na kateri nesrečno špekuliral. Ko so ga aretirali, našli pri njemu le še 12.000 frankov.

Grah.

Spisal oskrbnik Joh. Flucher.

Nasad graha na polju se zelo izplača. En (1600 m) da 20 met. centov zelenega soročja. Od nasada pa do žetve traja natanko meseca; torej se grah lahko dvakrat sadi. an-ridela se torej lahko 35 do 40 met. centov oralu. To se odda 100 kil po 22 kron, kar izi 700 do 800 kron. Torej na vsak način lep s hodek! Za nasad je potrebna dobra, čista ne-mlja. Preje koruza ali krompir. Čas sajenja začetka aprila naprej. Potrebuje se semena do 45 kil pri oralu. To seme da fabrika Syria, Liebenau pri Gradcu, štacijon Puntigam. pri obračunu pri oddaji graha okroglo 70 viarjev pri kili. Nasadi se z mašino za setevrute v 60 centimetrih širokih vrstah. Kadar rastline 10 cm. visoke, se dela s „čavo“ (ehäundelt.) Pri 20 cm. visokosti se nakopiči ngehäufelt) in do 30 cm. v drugi vrsti, da se stline malo drugo proti drugi pritisne; s tem oprimejo in dobijo naravno oporo. S tem je tudi vso kulturno delo do žetve dokončano. Žetvi mora ostročje skoraj izrašeno zrnje. Ali preveč zrelo ne sme zrnje biti; to se pozna na tem, da lučina še ni počena. Preveč zreli grah ne more fabrika rabiti. Pred žetvijo se lahko tja vzorce posilja. Žetev se (pri

nas) izvrši od 10. ure dopoldne do poštnega vlaka popoldne ob 5. uri; tedaj se grah odpošlje. Zavije se grah v korbah ali najceneje v starih izmitih in suhih cementnih sodih, ki držijo 45 do 80 kil. Ena oseba žanje v zgoraj omenjenem času 30 do 35 kil. Vsak sod mora imeti znamenje ali črko ter številko. Plačilo se dobi po vsaki pošiljatvi.

V Ormožu, koncem marca l. 1910.

Sadno drevje, kinč posestva.

Spisal Alojzij Križanec, Vel. Ned.

Ko stopimo prijaznega poletnega dne v železniški vagon ter se peljemo nekoliko izpred domačega ognjišča, švigač nam nehote naše oči v prekrasni svet ter z neko nadnaravnim radostjo se oziramo skozi okna v vlaku, zlasti v tistih krajih, kjer nas še niso noge nosile. Kateremu izmed dragih stanovskih tovarišev se v takem položaju ne bi srce razveselilo, ako zagleda krasno polje, ki je vse vprek pravilno in lepo obdelano? Tistem, odkrito rečeno, kateri se za svoj stan ne zanima. In sadno drevje, ki je vse v ravni črti vsajeno črez griče, dasiravno večkrat precej strme in dolince je tamoznjemu posestniku pravi raj.

Da, da, polje s sadnim drevjem obsajeno, je nekaka diploma, kod iskaz vrlega gospodarja, ki se zanima in žrtvuje za svoj stan in svoje potomce, ne pa kakega sebičneža, kateri misli da je vse v gospodarstvu storjeno, ako kateri stotak prihrani, svojim potomcem pa zapušča neobdelana zemljišča.

Bodi mi na tem mestu dovoljeno se zahvaliti za stavljeni predlog go-poda sotovariša Andreja Drosenig, ki je izposloval na občnem zboru kmetijske družbe, da je slavni deželnih odbor pred dvema letoma izdal v obhodu jezikih letak, s pomočjo strokovnjakovih sotrudnikov, ravnatelja g. A. Stiglerja in potovalnega učitelja g. F. Gorčanega, kako se naj pravilno vsajajo drevesa. Te letake dobi vsak kmetovalec pri svoji kmetijski podružnici in v slučaju zanimanja posestnikov o sadjereji se naprosi potovalni učitelj za predavanje.

Da je to velepomembna reč, nam spričuje, da mnogo kmetovalcev vsaja svoja drevesa v iste jame, kjer je prej staro drevo rastlo, ni čuda, ako slabo uspeva drevo, ko so tuje korenine na poti; drugi spet zelo globoko vsadi in ko prične rasti, mu usahnejo glavne korenine in drevo ostane šibko ker se mora z zgorejšnjimi novimi koreninami samo oskrbeti. Kmetovalec pa zatrjuje da drevje noče rasti ker ni zembla in lega za njega. Ali vse to je prazno. Oglejmo si po naravi samo od sebe vzgojeno drevo. Le to se je se svojim semenom v kaki živi meji ali „zgraj“, ali v kakem grmu, pa tudi na prostem plitvovo vsadilo, zatem uspevalo in v kratkem času se je močno razrastlo ter zadušilo grm. Ali ni to jasen dokaz glede rasti, ko se samo po naravi vzgoji. Kmetovalec pa sadi rajši vrbo, topole, posebno pa akacio, ki ne služi za drugo kot za kurjavo, k večjemu daje nekoliko paše, prahu in smole za čebelo medtem pa te oškodujejo veliko več na rasti trave in drugih koristnih zelišč, tako, da ni vredno ako ga pustimo prirasti. Dragi, ne bi li tam rastlo in večjega pridelka dalo sadno drevo, ki je ob enem kinč in lepoti, pa tudi lep kapital dotičnega posestva iz katerega se tekom kratkega časa zmorejo lepe obresti jemati? In ali ni tako posestvo tudi mnogo več vredno? Dragi sotovariš, imej torej v časti ta dar božji, sadno drevo, spoštuji prednika ki je zasadil tebi v korist in istega ki svojim potomcem zasajuje. Res srečen posestnik, kateri poseduje mnogo sadnega drevja, ki mu daje v dobrih letih več dohodka kakor celo ostalo posestvo. Zato pa opusti akacijo, vrbe, topole in druge enake, pospešuj pa in vsadi drevo, ga skrbno obdelaj hvaležno ti bo!

Dr. Albert Gessmann.

Tukaj podamo sliko enega najbrezobzirnejših voditeljev klerikalizma na Dunaju in sploh na Avstrijskem. Dr. Albert Gessmann je splezal na ramenah pokojnega Luegerja do visočine. Bil je minister in zdaj se splošno govori, da namerava

Dr. Alb. Gessmann

postati naslednik Luegerja. Ali vsled svojega fanatizma si je pridobil mnogo sovražnikov. Gessmanna postavimo lahko v eno vrsto z najhujšimi sovražniki naprednega ljudstva. Zato je njegovo ime označba politične teme, katero pa bode izobraženo ljudstvo gotovo premagalo.

Gospodarske.

Staro rž rabi za setev le tedaj, ko res ne moreš dobiti nove v bližini, kajti če tako rž poseješ, seme po nepotrebnem zavržeš. Rž ostane namreč le malo časa kaljiva in že v drugem letu starosti izkazali le malo zrn. Pšenica pa ohrani kaljivost dalj časa in če je bilo seme populnom zrelo in pravilno hranjeno, rabiš jo lahko za setev, če je dve ali celo tri in štiri leta star. Seveda dobiš iz semena tolikaj šibkejše rastline, čim starejša je. Iz takega zrnja zraste šibka slama, a zrnja je razmeroma več.

Na kakšno razdalje je saditi sadno drevje?

Jablane in hruske naj se vsade na vrtu po 8, v sadnjakih, na polju, ob cestah in po travnikih po 10 m razren. Češnje po 8—10 m. Češljje in slike po 6 m. Orehe po 15—20 m.

Listnica uredništva in upravištvava.

L.: Obljubljeni popis nasilstev fajmoštra Ogrizeka prinesemo v kratkem. Pozabljeno ni nič! In odpuščeno tudi ne! Take lumparije morajo na dan priti. — **K.**: Žalostno in vendar resnično! Župnik Sušnik v Črešnjevcu je bil zaradi zapeljavanja h krivem pričevanju na več mesecev ječe obsojen. Da ga klerikalni listi vkljub temu zagovarjajo, je razumljivo. Ali da ga duhovska oblast pusti pred oltar stopiti, to je žalostno. Sveti Liguorij!

Trbovlje: Oslovski glas ne gre v nebesa. So ljudje, ki se celo svojih zločinov bahajo! Roševa šola!

Ptuj: Dr. Brumen vidi zelo slabo; kadar hoče drugega udariti, lopne sam sebe po nosu. V tožbah proti meni je revež še vedno propadel. — **Ptuj 2.** Poznam dotičnega priliznenega farčka, ki se dela za sv. Alojzija, čeprav bi mu lahko cele romane dokazal. Čez 7 let pride vse prav. To je cela farška inkvizicija, katere se pa danes le še tretjerazrednice bojijo. **A. Z.:** Ako bi hoteli zaračunjenje za g. dr. W. prevzeti, postavili bi Vam mesto 20 le 10 izvodov v račun i. s. K 2250 do konca t. l. — **Več dopisov:** Malenkostne, osebne zadeve ne moremo objaviti. »Stajerc« ni taka klepetulja kakor prvaški listi!

Proti zaprtju, nastajajočem po črevesnem kataru, na katerem boleha mnogokrat staro in mlado, se pa vporablja naravna „Franc Jožef-ova“ grenčica v bolnišnicah v količinah okolo 150 g. Ta splahne želodec brez ščipanja, jezik se sčisti in pojavi se živahn slast do jedi, ne da bi se želodec količaj nadlegoval. Znanstvena poročila V. medicinskega oddelka c. kr. splošne bolnice na Dunaju izpričujejo nadalje:

„Franc Jožef-ova“ grenčica se je oddajala znova vsakih štiri do pet dni in se je pozneje moglo tudi z manjšimi količinami doseči iste učinke.“

Loterijske številke.

Gradec, dne 19. marca : 64, 90, 41, 66, 65.
Trst, dne 24. marca : 44, 47, 90, 69, 37.

Kaj naj

sedaj pijem, ko mi je zdravnik pojasnil, da je bobova kava škodljiva mojemu zdravju?

Odgovor:

Kathreiner Kneipp-sladno kavo, katera ima vsled posebnega pripravljalnega načina duh in okus bobove kave, je redilna in vrheta poceni. Ni boljšega zajutrka za mlado in staro.

Zagrebški
Franck
priporočujemo kot priznano najboljši pridatek za kavo!

zavarniško znamko
1853, 1. 101

Brata Slawitsch

v Ptiju

priporočata izvrstne šivalne stroje (Nähmaschinen) po srednji ceni:

Singer A . . .	70 K — h
Singer Medium 90	" "
Singer Titania 120	" "

Ringschiffchen	140
Ringschiffchen za krojače	180
Minerva A	100
Minerva C za krojače in čevljarje	160
Howe C za krojače in čevljarje	90
Cylinder Elastik za čevljarje	180
Deli (Bestandteile) za vsakovrstne stroje.	Najine cene so nižje kakor povsodi in se po pogodbi plačuje tudi lahko na obroke (rate). Cenik brezplačno.

45

Otroški vozički

v zelo velikem izbiru se dobivajo že od 12 kron naprej v novi veliki manufaktturni trgovini

Johann Koss

Celje

na kolodvorskem prostoru.

Na zahtevanja se pošlje cenik poštne prosto.

250

Apoteker

A. Thierry's balm

(Postavno varstvo)

Edino prsten z nuno kot varnostno znamko.

Vpliva proti krvi v želodcu, napenjanju, zaslinjenju, motenju prebavljanja, kašlu, boleznim pljuč, bolečinam v prsh, hrioprosti itd.

Zunaj čisti rane, odstrani bolesti, 12 malih ali 6 dvojnih steklenic ali ena velika posebna steklenica K 5.

Apotekar A. Thierry's edino pristno centifolien-mazilo

vpliva zanesljivo pri bulah, ranah, vnetju še takci stare vrste. 2 dozo K 3-60. Adresira se naj na apoteko angelj-varuha

A. Thierry v Pregradi pri Rogatcu

Dobi se v največjih apotekah.

62

Portland-cement

(Perlmoser)

po najnižjih cenah pri Franz Makesch, trgovina z železom, kovinskim blagom in orožjem v Ptiju.

220

Za ureditev faštičnega podjetja v bližini kakega kolodvora na južnem Štajerskem ali Kranjskem iščijo se primerni

večji prostori

za več let

v najem.

Želi se zvezati na parno moč ali električni prenos. Ponudbe pod šifro W. L. 6109 na ekspedicijo inzeratorov Rudolf Mosse, Dunaj I.

229

Karl Kasper

trgovina z mešanim blagom in zalogo smodnika

PTUJ

priporoča svojo bogato zalogo

225

špecerijskega blaga,

nadalje smodnika za lov in razstrelbe, cindžnore ter predmete muncije za lov kakor patroni, kapseljne, šrot itd., nadalje glavno svojo zalogo v umetnem gnuju za travnike, njive in vinograde i. s. Tomažova moka, kajnit itd., nadalje raffiabast in bakreni vitrijol itd. po najnižjih cenah.

Krepki trezni kovaški pomočnik

se sprejme pri mestni plinarni (Gaswerk)

v Ptiju.

237

Išče se za večjega gorskega posestnika treznegra, popolnoma

zanesljivega moža

zmožnega obeh deželnih jezikov, ki bi imel poleg nadzirovanja tudi manjša dela opravljal in ki se popolnoma razume na kmetijsko ter gozdarsko gospodarstvo. Ponudbe z referencami in zahtevo plačila pod „Treu und verlässlich“ poste restante Ljubljana.

248

Cepljene trte

Iobro raščene z bogatimi koreninami, Burgunder, Riesling, Gutedel, Silvaner, Traminer, Mosler, Portugiser, Muskateller in Ruländer v velikem in malem se dobijo pri

P. Sambre v Mariboru

Tegethoffstrasse 23.

5

Trojiška slatina

je kot zdravilna in namizna slatina prve vrste od gosp. zdravnikov spoznana in priporočana.

Glavni zastop za avstro-ugarsko ima

Franc Gulda v Mariboru

telefon 120.

Lastnik: Franc Schütz v Zg. Žerjavca, pošta sv. Lenart v Sl. gor.

133

Za prodati:

Vsled preselitev k Trojiški Slatini v Zg. Žerjavca, katere lastnik sem sam, opustim vse mojo dosedajno trgovino in prodam torej tudi mojo hišo (vilo) v trgu sv. Trojice v sl. gor. z lepim vrtom, posebno primerno za kakega penzionista, nadalje posestvo v Gočovi z lepimi zidanimi poslopji, ležečo na okrajni cesti sv. Lenart v Trojica-Ptuj za gostilno in malo trgovino zelo primerno; posestvo na Velki pri Novi cerkvi ali Marija snežni z zelo lepimi sadonosniki in mlin pri sv. Lenartu v Sl. gor. na obstoječi vodi. Mlinarji se posebno opozarjajo na mlin, kajti na Pesnici se bodo skoraj vsi mlini zaradi regulacije opustili. Proda se vse pod zelo ugodnimi plačilnimi pogoji. Vse natančneje se izvede pri lastniku FRANC SCHÜTZ pri Sv. Trojici v Sl. gor.

196

Meščanska parna žaga.

Na novem lentojem trgu (Lendplatz) v Ptiju zraven klalnice in plinarske hiše postavljena je nova parna žaga vsakemu v porabo.

Vsakemu se les hlodi, itd. po zahtevi takoj razlagi. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrlati in spahati i. t. d.

SAMO

MINLOS OV PRALNI PRASJ

KAKOREN MOŽ SE GADRŽE MILLIONI.

je tisti, o katerem pravi znani in odlični kemik milne strije, g. dr. G. DEITE v Berolinu, da ima veliko pralno večjo nego milo ali milo in soda ne da bi se lotil perila.

Minlos'ov pralni prašek

je torej najboljše, kar se more rabiti za pranje perila, ruje perilo kar se najbolj da misli, je POČENI in do solidni, z bliščičo beloto in je popolnoma brez duševitosti.

Zavitek 1/2 kg stane samo 30 vin.

Dobiva se v trgovinah z drogerijami, kolonialnim bl

in milom.

Na debelo L. Minlo

Dunaj, I. Mölkerbastei 3.

oooooooooooo

Fabrika kmetijskih in vinogradniških mašin

oooooooooooo

Jos. Dangl's nasled. v Gleis

(Štajersko)

oooooooooooo

Epilepsia Nervosa Izredni u

„Epilepsia“ post. varov. ahtevanje ravo st. 3 avne zalo

„Epilepsia“ ahtevanje ravo st. 3 avne zalo

Malo posestvo

je za prodati pri glavni cesti, pol ure od farne cerkve, zidani hram, 3 kleti, 2 hiši, stale, guma, za vsakega rokodelca, ker jih tu ni, trafika, zdaj trgovina in krčna. Kdor želi kupiti, naj si ogleda 10. aprila od 2-3 ure do prodaje na lici mesta. Žežerko Jožef in Marija Oblak, pošta Jursinec pri Ptaju. 267

Vdovec

36 let star, rokodelec, z dva otrokoma, želi se seznaniti z enim dekletem ali z vdovo zaradi ženitve (v starosti od 24 do 30 let), ki pa mora biti zmožna nemščine in ima če mogoče malo premoženja. Vse drugo pismeno. Ponudbe s fotografijo na J. S. postlagrind, Ottensen bei Hamburg. Deutschland. 270

Učenec

strogo solidni, z dobro šolsko izobrazbo, dobri službo pri g. Hans Toplak, trgovcu v Juršineh pri Ptaju. 272

Sedlarski in tapetniški učenec. 275

nadalje

pekovski učenec

pod dobro vzgojo in obskrbo se isčejo. Naslov: Blas.Watzko, Sattler u. Tapezierer, Gries b. Bozen

Pekovski učenec

se takoj sprejme pri g. Joh. Turtschitsch, pekov. mojstru, Gratwein pri Gradcu 271

V Mariboru 150

se kupuje rezano blago, perilo in oblike znano ceno in dobro pri Adolf Wesiak, Maribor, Draugasse 4.

Epilepsija, Krči, Nervozno stanje. Izredni uspehi potom „Epileptikom“ post. varov. Cena K 7-. Zahtevajoče zdravniško razpravo št. 36 zastonji od glavne zaloge. Apotheke zur Austria, Dunaj IX, ali pa naravnost od fabrike: Priv. Schwanenapotheke, Frankfurt am Main. 2

Sedlarski pomočnik

hitro sprejme pri g. A. dibernigg, sedlarski mojster, nro pri Plajburgu (Schwarzbach b. Bleiburg), Korosko. 223

Gotovi kostumi, 149

duže, šose, spodnja krila, rajca, dobro domače delo,udi po meri pri Mare Wesiak, Maribor, Domgasse 82 poleg Hauptplatz.

Hemeroide! - - Bolezni želodca! Izpuhi na koži! - -

Brezplačno naznamen na željo vsakomur, ki trpi na boleznih želodev, prebavljanju, odvanjanju, ostavljanju krvi, hemeroidah, flehtah, odprih nohah, vnetju itd. kako je bilo mnogo bolnikov, ter so leta dolgo trpeli, ozdravljenih in to hitro ter trajno. Stotero priznanevalnih in zahvalnih pisem.

Bolniška sestra Klara, Wiesbaden 56, Walkmühlstr. 26. 201

5500

not. potrj. spričeval od zdravnikov in privavnih dokazuje, da

Kaiserjeve
prsne karamele
s tremi smrekami

kašelj

hri pavost, zaslinjenje, kašar, krén in oslovski kašelj najbolje oddstranijo. 59

Zavoj 20 in 40 vinarjev, doza 60 vinarjev. Se dobi v največ lekarnah, kakor tudi pri H. Molitor, apoteker v Ptaju, Ignac Behrbalk, apoteker v Ptaju, Karl Herrmann v Laškem trgu.

Gospodarstvo

z gostilno;

gostilna obstoji iz 3 velikih sob, velika kuhinja, vso gospodarstvo v dobrem stanu, lepi vrt, se da v najem, pa tudi na račun ali pa na prodaj; 9 oralov orane zemlje, 4 oralov gozd; kdor želi naj se oglaši v Rošnji st. 13 pri sv. Janužu dravsko polje v ptujskem okraju. 240

Lepo posestvo na prodaj! 255

Malo posestvo, 20 minut od mesta Ptuj, 2½ orala rodovitne zemlje, ki obstoji iz lepe hiše, vinograd, njive, travnik in gozd. Cena 6000 K. Vpraša se pri g. Jakob Krainz, zgornji Breg štev. 37 pri Ptaju.

Lepa vili podobna hiša

1 nadstropna, z grajzlerijo in hlevi, 4 orale zemlje, ¾ ure od Maribora, pod dobrimi pogojih se po ceni proda. Tudi v mestu Maribor se 1 nadstropno hišo proda. Vpraša se osebno ali pismeno pri g Franz Kokol, gostilničar v Mariboru, Kärntnerstrasse 22. 174

En par volov za voziti in enega konja proda Karl Kasper, trgovec v Ptaju. 224

na pendelj, elegant budilnica le z gros-verkom in masivnim jeklenim ankrrom K 550, z godbenim verkom, 2 komada igre K 10—

na mesing, bije pol ure K 950; zgodbeni klokci K 14—; se svilje po vsakih 8 dñi več K 3—.

ebne ure K 650, s 3 srebrnimi manteljnimi K 950, tula-srebro K 13—, srebrna rizica K 2—, stenske ure K 240, 14 kar. zlati prstani K 6— etc. — Veliki

čok brez troškov, poštne prosti. 260

Kiffmann, največja zaloga Maribor W. P. I.

F. C. Schwab.

govina s špecerijo, materialom in barvami „golde Kugel v Ptaju oddaja.“

jaboljčno vino
100 litrov za 5 kron. 268

Styria-bicikelni

Novi modeli 1910.

Cena za gotov denar:

Styria-bicikelni (Strassenrad) K 140—160.

Styria-bicikelni (feinst. Strassenrad) K 180—200.

Styria-bicikelni (Halbrennmässchine) K 240—260.

(Halbrennmässchine) s patent Styria-Glockenlager.

Ze rabljene, toda še prav dobre bicikelne od 60 do 100 K. Po ugodnih pogojih prodajava na obroke samo zanesljivim kupcem in proti dvanajstmesecnemu plačilu in sicer samo nova kolesa. Na zahtevanje vsakomur, ki misli bicikel kupiti, se pošlje cenik. Styria bicikelni so dandanašnji najmenitnejši fabrikati, in največja tovarna na Avstrijskem izdeluje te bicikelne kakor tudi posamezne dele.

V zalogi imava tudi vse posamezne dele bicikelov in tudi Reithoferjeve zračne cevi (Luftschläuche und Laufmäntel.)

Brata Slawitsch, Ptuj

generalna zastopnika za okraje 266

Ptuj, Ormuž, Rogatec in Središče.

Naročila naj se pošljejo na naš naslov, ker fabrika posameznih koles ne razpošilja in ne proda privatnim osebam.

Posebni priložnostni nakup!

4800 metrov 82 cm širokega rumburškega platna preje 85 h zdaj 55 h. 3000 metrov 150 cm širokega klošterskega platna za rjuhe preje K 1-90 zdaj K 1-30. 2500 kosov zarobljenih kompl. velikih rjuh brez šivanja preje K 3-50 zdaj K 2-60. 4000 metrov pisanih ali karir. dobrih tkalnih cajgov, cela širokost za tuhne, preje K 1-70 zdaj K 1-10. 2600 metrov težkih damast ročnih obrisačev (Handtuch) preje K 1-10 zdaj 80 h. 3000 metrov krepkih Handtuchov za gospodarstvo, preje 80 zdaj 50 b. 860 k. staronemških platnenih namiznih prtov preje K 3-50 zdaj K 2-60. 6000 metrov čisto težkih oksfordov za srajce preje 1 K zdaj 70 h. 2400 metrov krasno izbranih plavih drukov z židanim svitom, preje 70 h, zdaj 50 h. Težki dvojni druk, preje 90 h zdaj 68 h. Krasni štofi za dame enobarvni, vsake barve, preje 3 K zdaj K 1-95. Krasno izbrana perlina voljna, svitla ali temna preje 90 h, zdaj 65 h.

„Kaufhaus zur Südbahn“

Graz, Annenstrasse 68/17. 273

Vkljub tem izrednim cenam se izvrši naročbe čez K 20—, brez nadaljnih troškov.

Ilustrirani cenik zastonji in franko. —

Izjava.

Jaz podpisani obžalujem, da sem gosp. Gregor-ja Liskounig, logarja v Podnû, razžalil, ko sem se razgovarjal z Jožefom Lausegger, p. d. Grabenbacher-jem; jaz prekličem svoje besede in se zahvalim za odstop obtožbe.

Franc Müller, obč. tajnik.

Priden in pošten

pekovski učenec

se takoj sprejme (6 kron plače na mesec) v pekarji

Konrad Kurnig v Vitanji.

Pozor vinogradniki!

45.000 cepljениh trt imam na prodaj več vrst; Silvanec zeleni, laški Rizlink, beli Burgundec, Mosler, žlahtnina bela, Ribola goriška in več drugih vrst, tudi rudečih, cena je kot 12 kron naprej za sto komadov, imam tudi več tisoč korenjakov, cena 4 krone sto komadov. Cenik na zahtovo! Imam tudi razna vina, bela, rudeča in črna. Cena od 30 do 40 vinarjev liter pošiljam od 56 litrov dalje. Josip Cotic, trtnar in v nogradnik, Vrhpolje, p. Vipava (Krajsko) 257

Znamko „Gumi-tran za čevlje“ je od 1886

varov. usnjata mast

in jih naredi trajne, mehke, neprodorne za vodo; pri temu se jih lahko viša; ta mast se zelo hvali. Dobri se povsod v dozah 10 h in večjih. Edina fabrika: J. Lorenz & Co., Eger na Č. 3 Blagovolite mi kmalu vposlati poštni zavoj Vašega gumi-trana, katerega že dalje časa posebno rad za čevlje in opravo takoj rabim.

Luditz, 25./8. 1907.

Dr. J. Hojer, mestni zdravnik.

Lepa novo zidana hiša

z opeko krita, tik velike ceste, pol ure od mesta in cerkev, 5 minut od sole, v lepi ravnini, ima 4 sobe, 3 šparherd kuhinje, klet, 3 svinjske hleve, 3 drvarnice, lep vrt in studenec, 11 let davka oproščeno, se takoj pod roko prav po nizki ceni proda; pri kupnini je treba 8000 kron in je za vsakega obrtnika ali penzionista sposobno. Več se izve pri lastniku Franz Podlipnik, Tesen 37, p. Maribor. 261

Hiša z vrtom

in s šestimi sobami v Celju blizu mesta, katera je za trgovino in za oštarijo sposobna. Hiša je na jako lepem in prometnem prostoru in je tik glavne ceste; nese na leto K 540; se iz proste roke za K 7400 takoj proda. Več se izve pri G. Guček v Celju, Rotovške ulice 8. 256

Prostovoljna licitacija!

Johan Markusch

gostilničar in mesar

v Sv. Barbari pri Mariboru

proda od 3. aprila naprej, dokler traja zaloga i. s. 3. in 4. aprila od 2. ure popoldne začenši, ostale dni pa od 10. ure dopoldne sledče:

Zelo dobro domačo slivovko, vinsko žganje, sadni mošt, male in velike vinske sode ter tudi razne vrste posode, vozov, mlečne krave, kotlje za žgati z 145 litrov vsebine in razno pohištvo za sobo in kuhinjo. 258

Oženjeni kravji majer

se sprejme na graščinskem posestvu v Dornavi p. Možgance. 265

Javna zahvala.

Podpisani bil sem s svojimi premakljivimi rečmi komaj nekaj tednov pri zavarovalnici

„Franco-Hongroise“ v Gradcu

zavarovan. Vsled požara, kateri me je zadel 15. marca 1910, mi je ta zavarovalnica povzročeno škodo tako vestno cenila in po njenem zastopniku g. Alojziju Slaviču izplačala, da se ji javno zahvaljujem ter isto, kakor njenega zastopnika g. Slaviča vsakomur najtopleje pripomorem.

V Berkovcih, dne 26. marca 1910.

Žajdela Josef s. r.

Matijas Domanjko, priča.

Alois Pučko, priča.

269

Tovarna za opeko

v Pragerskem

ponudi od tovarna za 1000 komadov

opeke

239

I. razreda:

Strangfatz . .	74	K
Doppelfatz . .	74	"
Bieberschwanz	48	"

II. razreda:

Strangfatz . .	50	K
Doppelfatz . .	50	"
Biberschwanz .	25	"
Opeko za zid, Lochziegel, Gewölbziegel, Pflasterziegel		
26—40 K.		

Da se m² pokrije, treba je
13—14 kom. Falzziegel ali
24—25 Biberschwanz-opeke.

Mesto 40 K samo 6 K „Gemsbart-u“

pod. jelenova brada, novo, zelo lepo, lasi 14 cm dolgi, z lepim okvirom iz starega srebra in Hubertus-krizem, skupaj samo 7 K. Lasi in „reif“ pod garancijo načrtno pristno.

Priložnostni nakup pošlje po povzetju

Fenichel, Gemsbartbinder, Dunaj IX.
Altmüttergasse 3/41.

Mnogo priznanjevalnih pisem.

263

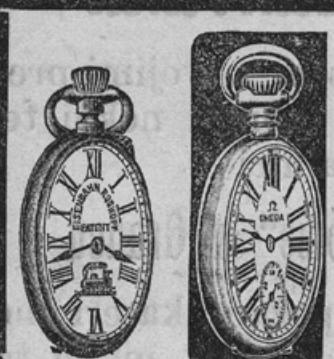

Veliko manufakturno
trgovino

Johann Koss, Celje

na kolodvorskem prostoru
na voglu (Stadt Wien)

priporočamo zaradi njene solidnosti in nizkih cen najtoplejše.

Železniška Roskopf patent-ura

ima rubin-kamenje, emajlno cifernico, gre 32 ur, pristno, nikelnato pokrovje, ki ostane belo, šarnir-pokrov za odpreti, s steklom krito anker-kolesje s patentauzugom, gre garantiрано на минуто.

Cena 1 komada . . . K 4—
Z dvojnim manteljnom . . . 7—
Zistem Roskopf-patent . . . 3—
Srebrne Roskopf-ure . . . 6—

Original „Omega“:
Pravnikel, 15 rubinov K 18—
Pravo srebro, 15 " 25—
14 kar. zlato od . . . 100—

Samo dobro solidno blago!

3 leta pismena garancija.

Max Böhnel, Dunaj, IV., Margaretenstrasse

Zahajevanje moj veliki glavni cenik z 5000 podobami v najnovejših urah, zlatem in srebrnem blagu, katerega se vsakomur brez kupne zaveze zastonj in franko pošlje.

Ljudska kopelj mestnega kopališča v Ptiju.

Čas za kopanje: na delavnikih od 12. ure do 2. ure popoldne (blagajna je od 12. do 1 ure zaprta); na nedeljah in praznikih od 11. do 12. ure opoludne.

1 kopelj z vročim zrakom, paro ali „brausebad“ z rjuho K — 60; postrežba K — 10.

Varstvena marka „Anker“
Liniment Caspici comp.
nadomestilo za
anker-pain-expeller

je znano kot edepejalo, izvrstno in boljine odstranjujoče sredstvo pri prehlajenju itd. Dobi se v vseh apotekah po 80 h, 1:40 in K 2—. Pri nakupu tega priljubljene domačega sredstva naj se paži na originalne steklenice v škatljah z našo varstveno zamko „Anker“, potem se dobri pristao to sredstvo.

Dr. Richter-Jeva apoteka „zlati lev“
v Pragi, Elisabetstr. št. 5 nov.
Razpoložljiva se vsak dan. 637

Hranilnica (Sparkassa)

vlad. državnega mest

Ptuj

Vstanovljena
leta

1862.

Čekovnemu ra-
čunu št. 808051
pri c. kr. po-
sto-hranilničnem
uradu.

Mestni de-
narni zavod.

Giro konto pri
podružnici avst.
ogersk. banke
v Gradcu.

priporoča se glede vsa-
kega med hranilnične zadeve spada-
jočega posredovanja, istotako tudi za posredo-
vanje vsakoršnega posla z avst. ogersk. banko.
Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno
vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Uradne ure
za poslovanje s
strankami ob de-
lavnikih od
8—12 ure.

Občenje z
avst. ogerske
banko.

Ravnateljstvo

14 karat.

zlate verižice

in prstane kupite najbolje po
teži, čisto zlato vagano (brez
„Anhängerjev“) per gr. K 2—.

Zlate verižice, fason od K 5—
Zlati prstani . . . 2—
Zlate verižice, 10 gr. . . 25—
Zl. por. prstani 2 gr. . . 6—
" " 3 " 8—
" " in naprej.

Moderne zlate verižice in pr-
stane v najbogatejši izberi.

Kdor enkrat kupi, kupi zopet!

Pošljitev po povzetju!

Ura na pendelj

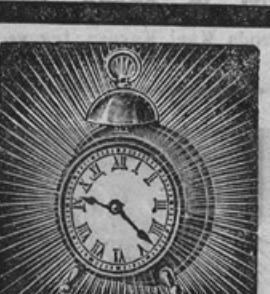
z muzično budilnico, ki tudi bije

v krasnem natur-orehovem
barvastem ohiju, 75 cm visoka,
bije cele in pol ure, budi
in igra najlepše godbene ko-
made.

Cena pri kosu . . . K 14—
Brez muzike, budilnica . . . 10—
Brez stopovega zvo-
nenja (Turmschlag) . . . 8—
Ista, 100 cm visoka . . . 14—

130 " " 22—

Moderne ure na pendelj v
največji izbiri z novim Har-
fen-gongom.

Radium.

budilnica s srebrnimi
zvonci

(znamka Junghaus), 21 cm,
visoka, nikelj ali bakro, 30
urna, budi izredno glasno, z
daleč donečim srebrnim zvon-
cem, najboljša in najglasnejša
budilnica.

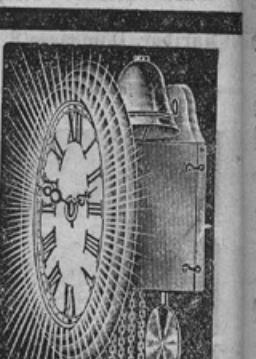
Cena pri komada . . . K 5—
S cfernico, ki sveti . . . 6—
Navadna budilnica . . . 2—
Z dvojnim zvoncem . . . 3—

S cfernico, ki sveti . . . 4—
S 4 zvonci . . . 6—
Mužina-budilnica . . . 10—

Darling-budilnica (znamka
Junghaus), 10 cm vi-
soka, z radium-cfernico,
ki sveti . . . K 15—

Riziko popolnoma izključen!

Za kar ne dopade, denar nazaj.

Radium-

budilnica, turmsko zvo-
nenje

ki bije. La kvaliteta, 3 oteži
bije cele in pol ure, budi
glasno donečim turmskim zvo-
nom, steklena cfernica, pol-
okroglo okvirje, 30 cm srednj
mere.

Cena pri komada . . . K 6—
S cfernico, ki sveti . . . 6—
Budilnica s cfernovo-turmskim
zvonjenjem,

70 cm visoka, krasno izpeljana,
z velikim kolesjem za bu-
diti in domskim zvonjenjem

K 12—

Moderne budilnice in Stand-
urec v največji izbiri.